

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу Чжоу Мін'я на тему «Виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти Китаю засобами вокальної майстерності», представлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Актуальність дисертаційної роботи. Одним із найважливіших завдань, що постають перед системою освіти багатьох країн світу, є питання гуманізації освіти, виховання духовності особистості, високого рівня її моральної культури. Це є запорукою формування високодуховної людини, яка має бажання і готовність діяти відповідно до загальнолюдських моральних норм і цінностей, усвідомлення значущості і краси людського життя, сформовані естетичні смаки й ідеали, що дозволяє людині гармонійно існувати в суспільстві.

Важливо відзначити, що система освіти в Китайській Народній Республіці ґрунтується на національних традиціях морального та естетичного виховання молоді, формування її духовності. Велике значення надається музичному мистецтву як засобу морального й естетичного виховання молодого покоління, оскільки музика має гармонізуючий вплив на особистість і сприяє формуванню її естетичної культури і смаків. Значну роль у соціокультурних та освітніх процесах відіграють музично-педагогічні працівники, які виступають носіями аксіологічних цінностей та естетичного мислення людини і спрямовуються на виховання естетичного смаку учнів як здатності сприймати й розуміти прекрасне в життєвих реаліях, формування світогляду духовної інтелектуальної людини.

Вважаємо, що тематика дослідження «Виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти Китаю засобами вокальної майстерності» є актуальною та може збагатити теорію і практику освітньої діяльності обох країн.

Зв'язок з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження Чжоу Мін'є є частиною комплексних програм «Підвищення ефективності педагогічного процесу в середніх загальноосвітніх і вищих навчальних закладах» (РК31–200199004104 від 23.12.2015 р.) та «Наукові основи і навчально-методичний супровід педагогічного процесу в закладах освіти: історико-педагогічний, компаративний та прогностичний аспекти» (№ 0121U107474 від 22.01.2021 р.), котрі здійснюються в межах науково-дослідної роботи кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди – у закладі вищої освіти, де і виконувалась робота.

Наукова новизна дослідження Чжоу Мін'є зумовлена потребою сучасного суспільства в естетизації різних сфер життєдіяльності, а також тим, що в дисертації вперше обґрунтовано теорію естетичного смаку майбутніх музично-педагогічних працівників як самостійну категорію в системі естетичного виховання особистості в Китаї та Україні, визначено спільні орієнтири естетичного виховання молоді (мета, завдання, зміст, принципи, форми і методи виховання, моніторинг результатів естетичної культури та вихованості особистості), акцентовано увагу на освітній тенденції популяризації традиційної китайської культури і застосування інноваційних практик з виховання естетичного смаку особистості.

Вагомим, на наш погляд, внеском до педагогічної теорії та практики є вирішення дисертанткою таких завдань дослідження:

- узагальнення досвіду виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти Китаю та України засобами вокальної майстерності й виокремлення суб'єктивних та об'єктивних чинників, що сприяють або заважають ефективному вихованню їхнього естетичного смаку;

- розробка методики виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників засобами вокальної майстерності (на прикладі досвіду закладів вищої освіти України та Китаю) та рекомендацій

щодо її адаптації в професійній підготовці майбутніх музично-педагогічних у закладах вищої освіти Китаю та України.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій. Наукові положення, висвітлені в роботі, його висновки та рекомендації мають достатнє обґрунтування, коректно та логічно сформульовані, відповідають загальній меті та завданням, поставленим перед дослідженням. У науковій роботі систематизовані теоретичні засади з виховання естетичного смаку особистості на прикладі вокальної підготовки майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти Китаю та України, а також проаналізований і узагальнений досвід виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти Китаю та України засобами вокальної майстерності.

Достовірність отриманих в дослідженні результатів підтверджується відповідним до об'єкту і предмету наукового пошуку методологічним і методичним інструментарієм, який застосовує дисертантка в роботі, великим обсягом та різноманітністю теоретичного й емпіричного матеріалів, поміркованістю та обґрунтованістю висновків.

Характеристика основних положень роботи. Робота містить вступ, три розділи, висновки до розділів, загальні висновки, список використаних джерел (245 найменувань, з них 69 – іноземними мовами). Окремо варто відзначити джерела іноземною мовою, які представлені в науковому просторі України вперше, оскільки результати досліджень китайською та англійською мовами перекладалися дисертанткою та вводилися у фахове освітянське поле.

У Розділі 1 здобувачка розкрила поняття «естетичний смак майбутніх музично-педагогічних працівників» як педагогічну категорію. Нею був проведений аналіз нормативної освітньої бази з естетичного виховання молоді в Китаї, визначено спільні й відмінні характеристики естетичного виховання молоді в Китаї та Україні відповідно його

системних елементів, наведено поняття «естетичний смак» майбутніх музично-педагогічних працівників як інтегроване особистісно-професійне новоутворення, розкрито його структурно-функціональні складові та критерії.

У Розділі 2 дослідниця розкриває теоретичні питання виховання естетичного смаку особистості на прикладі вокальної підготовки майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти. Нею висвітлено потенційні можливості вокальної підготовки для виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти Китаю та України, а також зв'язок на професійному рівні між естетичним смаком і вокальною майстерністю працівників музично-педагогічної сфери. Значна увага приділяється розкриттю педагогічного впливу засобів вокальної майстерності на сформованість естетичного смаку майбутніх музично-педагогічних працівників. Окрім того, дисертанткою уточнено засоби вокальної майстерності, зокрема: вокальне дихання або співацьке дихання, естрадне звукоутворення, звуковедення, вокальне інтонування, артикуляція, використання музично-технічних засобів, співацька постава та сценічний рух, сценічний грим і сценічний костюм, педагогічна та акторська майстерність, репертуар, музична терапія.

У Розділі 3 досліджується зміст і досвід виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти Китаю засобами вокальної майстерності. Так, зміст виховання естетичного смаку майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти передбачає знання китайських народних цінностей і традицій, знання й уміння використовувати досвід музичного мистецтва зарубіжних країн із збереженням національних особливостей виховання.

Дисертанткою схарактеризовано форми, методи, прийоми виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників засобами вокальної майстерності. Імпонує, що дослідницею розкрито можливості

використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (універсальна онлайн-дошка Padlet, високоякісні онлайн-курси естетичної освіти на платформах XuetangX, Chaoxing, WisdomTree тощо) у формуванні естетичного смаку майбутніх музично-педагогічних працівників (с. 135-140).

Повнота викладення результатів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора. Основні положення роботи висвітлено в 16 працях (з них 9 – одноосібні): 4 статті – у наукових фахових виданнях України, 1 стаття – у міжнародній колективній монографії, 2 статті – в міжнародних періодичних збірках наукових праць, 8 тез у збірках доповідей на науково-практичних конференціях, 1 методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів вищої освіти мистецького фаху за темою дослідження.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що в дисертації систематизовані теоретичні ідеї й узагальнений практичний досвід виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти КНР засобами вокальної майстерності.

Представлено розроблену автором методику виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників засобами вокальної майстерності (на прикладі досвіду закладів вищої освіти України та Китаю), педагогічну майстерку «Використання засобів вокальної майстерності для виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників» для учасників освітнього процесу.

Наведено рекомендації щодо адаптації методики виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників засобами вокальної майстерності в закладах вищої освіти України та КНР.

Застосовано в освітній процес закладів вищої освіти України та Китаю методичні рекомендації «Виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти». Передбачено

оновлення самостійної роботи здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Методичні рекомендації відповідають професійній підготовці фахівців у галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальність 025 Музичне мистецтво, у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальність 014 Середня освіта (музичне мистецтво).

Матеріали і результати дисертації впроваджено в освітній процес Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, Україна (довідка № 01/10–55 від 30.08.2022 р.), Чжецзянський педагогічний університет, КНР (довідка № 23 від 10.02.2022 р.) та Ніїбонського педагогічного університету, КНР (довідка № 17 від 20.01.2022 р.).

Матеріали дисертації можуть стати науковим підґрунтям у процесі викладання педагогіки за педагогічним спрямуванням, основ педагогічної майстерності, порівняльної педагогіки, інноваційної педагогіки, освітнього провайдингу, вокальної майстерності, постановки голосу, базової вокальної музики, також під час написання розділів монографій, у тому числі міжнародних монографій, навчально-методичних посібників, розробки міждисциплінарних навчальних курсів для майбутніх фахівців мистецьких спеціальностей. Теоретичні узагальнення, винесені із змісту дисертації, практичний досвід автора впровадження ІКТ у освітній процес підготовки музично-педагогічних працівників можуть бути використані в системі підвищення кваліфікації викладачів закладів вищої освіти мистецького напрямку, сертифікації учителів музики та інших працівників музичного мистецтва.

Висновки. Дисертаційна робота Чжоу Мін на тему «Виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти Китаю засобами вокальної майстерності» є самостійним і завершеним науковим дослідженням на правах рукопису, яке виконано здобувачем особисто за актуальною і значущою темою з використанням методів, адекватних і відповідних меті дослідження.

Робота характеризується логічністю викладу, єдністю змісту, містить науково обґрунтовані теоретичні і практичні результати досліджень, проведених здобувачкою, які мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення, свідчать про особистий внесок здобувача в науку і є достатньо оприлюдненими в наукових працях здобувача. За своєю актуальністю й важливістю, новизною отриманих результатів, теоретичним і практичним значенням дисертація відповідає спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, вимогам до оформлення дисертації, порядку присудження наукового ступеня доктора філософії, затвердженими Наказом МОН України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (із змінами, внесеними згідно Наказу МОН України від 31.05.2019 р. № 759) і Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (із змінами, внесеними згідно Постанови Кабінету Міністрів України № 341 від 21.03.2022 р.), а її авторка Чжоу Мінь заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії PhD у галузі 01 Освіта/Педагогіка зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Рецензент:

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри освітології
та інноваційної педагогіки

Харківського національного педагогічного
університету імені Г. С. Сковороди

Світлана Лупаренко

Підпис та
засвідчується зав.

На електронний документ накладено: 1 (Один) підписи чи печатки:
На момент друку копії, підписи чи печатки перевірено:
Програмний комплекс: eSign v. 2.3.0;
Засіб кваліфікованого електронного підпису чи печатки: ІІТ Користувач ЦСК-1
Експертний висновок: №05/02/02-1424 від 05.04.2016;
Цілісність даних: не порушена;

Підпис № 1 (реквізити підписувача та дані сертифіката)
Підписувач: ЛУПАРЕНКО СВІТЛАНА ЄВГЕНІВНА 3017609765;
Належність до Юридічної особи: ФІЗИЧНА ОСОБА;
Код юридичної особи в ЄДР: 3017609765;
Серійний номер кваліфікованого сертифіката: 248197DDFAB977E504000000F946EB00B64BDD03;
Видавець кваліфікованого сертифіката: АЦСК АТ КБ «ПРИВАТБАНК»;
Тип носія особистого ключа: Незахищений;
Тип підпису: Удосконалений;
Сертифікат: Кваліфікований;
Час та дата підпису: 19:52 13.03.2023;
Чинний на момент підпису. Підтверджено позначкою часу для підпису від АЦСК (кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг)